

ՇՆՈՐՅԱՆԴԵՍ

ՆԵՐԿԱՅԱՅՎԵՅ ՀԱՅ ԸՆԹԵՐՅՈՂԻՆ ՔԱԶԱԾԱՆՈՐ ԴՎԻԹ ՇԵՄՈՔՄԵՂԵԼՈՒ ՆՈՐ ԳԻՐՔԸ

Օրերս Վրաստանի գրողների միության տանն անցկացվեց արդի վրաց գրող, «Ռուսթավելի» ընկերության նախագահ Դավիթ Շեմոքմեղելու «Դարաշրջանը եւ գրողը» գրքի շնորհանդեսը, որն իր շուրջ էր համախմբել տեղի գրական էլիտային: Գիրքն անդրադառնում է գրականությանը, մշակույթին, նաեւ առօրեականությանն ու ազգային, քաղաքական հարցերին՝ ընդգծելով գրողի դիրքորոշումն այդ ամենի հանդեպ:

Հայ ընթերցողին Դավիթ Շեմոքմեղելու անունը հայտնի է 2013 թվականից, երբ մասնակցեց Հայաստանում անցկացվող «Պոեզիայի համաշխարհային փառատոնին», որի շրջանակներում Դավիթ Շեմոքմեղելին որպես վրաց մշակույթի դեսպան, հանդիպում ունեցավ Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Գարեգին Երկրորդի հետ՝ ստանալով Վեհափառի օրհնությունը:

Նույն տարում նրա բանաստեղծությունները տեղ գտան Հայաստանում անգլերենով եւ հայերենով հրատարակված «Ակզբուն խոսքն էր» օտարազգի բանաստեղծների համատեղ ժողովածուում:

Որոշ ժամանակ անց, Երեւանում Մաղվալ Գեւորկովայի հայերեն թարգմանությամբ, լույս տեսավ նրա «Ինչո՞ւ եմ թռչուններ լացում ձմռանը» պատմվածքների ժողովածուն, որը խմբագրել էին

վեց տեղի «Գրական թերթում»: Իսկ առանձին բանաստեղծություններով Գագիկ Դավթյանի կողմից կազմված ու նրա թարգմանությամբ Երեւանում լույս տեսավ վրաց բանաստեղծների անթոլոգիայում:

Արդեն 2016-ին Դավիթ Շեմոքմեղելին հայ գրական շրջանակներում ներկայացվեց նոր գրքով՝ «Կաթիլներ ապակու վրա»: Այսպես էր կոչվում լուսահոգի Անահիտ Բոստանյանի թարգմանությամբ լույս տեսած նրա բանաստեղծությունների ժողովածուն:

ՍԱՐԻԱՍ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՅԱՆԴԵՍ

ԹԲԻԼԻՍԻՈՒՄ ԱՆՅԿԱՅՎԵՅ ԹԵՆԳԻՉ ՄԻԿՈՅԱՆՅԻ ԳԵՂԱՆԿԱՐՉԱԿԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԻ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ՑՈՒՑԱՅԱՆԴԵՍԸ

Ցուցահանդեսի ձեռագրված ներկայացված էին հեղինակի կողմից ինչպես նախորդ տարիներին վրձնած, այնպես էլ վերջին ժամանակաշրջանում ստեղծագործած աշխատանքները:

Ցուցասրահների պատերն այցելուներին հնարավորություն ընձեռեցին վերստին հիացմունք ապրել ներկայանալի ու վրձնի միջոցով «վերականգնագած» հին Թիֆլիսի կոլորիտային տեսարանների, խայտաբղետ փայտաշեն պատշգամբների, քաղաքի մոռացված հատվածների, «խտալական բակերի», բազմազգ ու բազմակրոն քաղաքի կենցաղն ու առօրյան

Յուրաքանչյուր 15-ին Թբիլիսիի Iart Gallery ցուցահանդեսային տարածքում բացվեց Վրաստանի եւ Հայաստանի նկարիչների միության անդամ, թբիլիսահայ ծանաչված գեղանկարիչ Թենգիչ Միկոյանցի անհատական ցուցահանդեսը՝ «Թբիլիսյան աշնանային զույներ» խորագրով:

արտացոլող պատկերներով: Ցուցահանդեսի բացմանը ելույթ ունեցան Iart Gallery-ի տնօրեն, արվեստագետ Էկա Բոկուչավան եւ ցուցահանդեսի նախաձեռնող, Վրաստանի կառավարության խորհրդարանական քարտուղարի աշխատակազմի աշխատակից Կարեն Եղիազարյանը:

Ցուցահանդեսի բացմանը ներկա էին Վրաստանի նկարիչների միության, Հայ Առաքելական Ուղղափառ Սուրբ Եկեղեցու, տարբեր հաստատությունների, ոչկառավարական կազմակերպությունների եւ դիվանագիտական կորպուսի ներկայացուցիչներ:

Իր օրհնաբեր ներկայությունն էր բերել Վիրահայոց թեմի առաջնորդ Տեր Կիրակոս Եպիսկոպոս Դավթյանը:

Ցուցահանդեսը մեկօրյա էր՝ վերստին ներկայացվելու ակնկալիքով:

ԿՐԹԱԿԱՆ

ԳԻՈՐԳԻ ԱՄԻԱՆՎԱՐԻՆ ՀԱՆԴԻՊԵՅ ԹԲԻԼԻՍԻ ՊԵՏԱՄԱՍԱՐԱՆԻ ԴԱՍԱԽՈՍՆԵՐԻ ՀԵՏ

Յուրաքանչյուր 17-ին, Վրաստանի կրթության եւ գիտության նախարար Գիորգի Ամիլախվարին հանդիպում ունեցավ Թբիլիսիի Իվանե Զավախիշվիլու անվան պետական համալսարանի ռեկտոր Զաքա Սամուշիայի եւ համալսարանի ակադեմիական անձնակազմի հետ:

Հանդիպման մասնակիցները խոսեցին համալսարանական նորությունների եւ բարձրագույն կրթության ուղղությամբ իրականացված նախաձեռնությունների, առկա մարտահրավերների եւ դրանց հաղթահարման ուղիների մասին:

Գիորգի Ամիլախվարին ուշադրությունը բեւեռեց մարդկային կապիտալի զարգացման աջակցության վրա եւ նշեց, որ այդ նպատակով նախարարությունը՝ մասնավոր հատվածի ներգրավմամբ, ակտիվ շարունակում է իր աշխատանքը տարբեր ուղղություններով:

Երկխոսության կարգով անցկացված հանդիպմանը

նախարարը պատասխանեց համալսարանի պրոֆեսոր-դասախոսների հարցերին եւ մանրամասն տեղեկատվություն ներկայացրեց բարձրագույն կրթության ոլորտում իրականացվող նախաձեռնությունների մասին:

Նախարարի հետ հանդիպմանը մասնակցեցին Թբիլիսիի պետական համալսարանի ակադեմիական եւ ներկայացուցչական խորհրդի (սենատի) անդամները, գիտահետազոտական ինստիտուտների տնօրենները, համալսարանի բոլոր յոթ ֆակուլտետների դեկանները, կենտրոնական եւ ֆակուլտետային վարչությունների ներկայացուցիչները:

«ՈՒՍՈՒՑՉԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐԸ» ԿՆՇՎԻ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 27-ԻՆ

ԻՆՉ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐ Է ԼՈՒՇԵԼՈՒ ԺԱՄԱՆԱԿԻՅՈՒՄ ՈՒՍՈՒՅԻՉԸ

«Վրաստան» թերթի սույն թվականի սեպտեմբերի 30-ի «Ուսուցչի ազգային պարզեւի ասպետը» հաղորդագրությամբ, Վրաստանի կառավարությունը սահմանել է «Ուսուցչի ազգային օր», որի նպատակն է հասարակության մեջ ուսուցչի մասնագիտության գրավչության բարձրացումը, նրա դերի ու նշանակության ընդգծումը: Ի պատիվ վրաց հայտնի մանկավարժ, Վրաստանում գիտական մանկավարժության հիմնադիր, հրապարակախոս, մանկագիր ու հասարակական գործիչ Իսկոբ Գոգբերաշվիլու՝ «Ուսուցչի ազգային օրը» կնշվի հոկտեմբերի 27-ին՝ նրա ծննդյան օրը: Ամեն տարի տոնի շրջանակներում, հասարակության ու կրթության ոլորտի զարգացման գործում ներդրած բացառիկ ավանդի համար, վաստակաշատ տասը մանկավարժ կիրախուսվի հատուկ կրծքանշանով եւ 10 000 լարի դրամական պարգևով:

Վրաստանի կրթության ու գիտության նախարարության աշխատակից Կարինե Մանուկյանի հետ մեր հարցազրույցը միտված է՝ պարզաբանելու

լու, թե ի՞նչ չափանիշներով է գնահատվում ազգային մրցանակի հաղթողը:

- Կարինե, լավագույն, այսինքն՝ դափնեկիր ուսուցչի ընտրության չափանիշներում առաջինը նշված է՝ «Աշակերտների ուսումնառության արդյունքի դինամիկան»:

Ի՞նչ է սա ենթադրում:

- Ըստ նշյալ չափանիշի, ազգային մրցանակի հաղթող մանկավարժները նախեստաջ պետք է ապահովեն աշակերտների ուսումնառության դինամիկան, այսինքն՝ ապահովեն ավելի լավ եւ գործնականում կիրառելի դարձնեն ուսուցման արդյունքները: Դա մասնավորապես նշանակում է աշակերտների առաջադիմության, հաճախման, վարքի օրինակելիության բարելավում, ինչպես նաեւ՝ ուսման բնագավառում ավելիին հասնելու եւ ձեռք բերած առավելագույն ներուժը կյանքում իրացնելու ձգտում:

- Հաջորդ պահանջը ուսուցման նորարարական եւ արդյունավետ մեթոդների օգտագործումն է: Ինչպես գիտենք, այսօր նորարարությունները շատ են: Ուսուցիչը ինչպե՞ս պիտի կողմնորոշվի՝ ճիշտ ու արդյունավետ մոտի ընտրության հարցում:

- Կարելու է, որ ուսուցանելիս մանկավարժը կիրառի եւ ներդնի ինքնատիպ, փոխներգործուն (ինտերակտիվ) ու բազմազան մոտեցումներ՝ արդի տեխնոլոգիաների նորարար կիրառմամբ ու դասավանդման ոչ ստանդարտ տեխնիկայի օգտագործմամբ: Այս ամենը դրական ազդեցություն կունենա ուսուցման գործընթացի վրա եւ կբարձրացնի աշակերտների մոտիվացիան, հետեւաբար՝ արդյունքները:

- Մանրամասնեք «Համամարդկային քաղաքացիական արժեքների եւ սկզբունքների ուսուցանում» չափանիշը:

- Դա ենթադրում է աշակերտներին զինել կյանքի հիմնական հմտություններով եւ նախապատրաստել հարմարվելու արագ փոփոխվող, ժամանակակից աշխարհին, որտեղ նրանք պիտի չփվեն տարբեր կրոնների, էթնիկական պատկանելության եւ մշակույթների ներկայացուցիչների հետ: Այսինքն՝ արժեքային կրթության ինտեգրում ուսումնական գործընթացում:

- Ի՞նչն է նպաստելու ուսուցչի հասարակական ճանաչում ձեռք բերելուն եւ նրա քաղաքացիական ակտիվության դրսևորմանը:

- Այո, մանկավարժը պետք է դրսևորի քաղաքացիական ակտիվություն, մասնակցի դպրոցական ու նաեւ հասարակական կյանքին, իր ներուժը ծառայեցնի եւ ավանդը ներդնի դպրոցի, հասարակության զարգացման ու դրանցում առկա խնդիրների լուծմանը: Նման գործունեությունը կնպաստի նրա հեղինակության բարձրացմանն ու ճանաչմանը՝ ինչպես գործընկերների, դպրոցի դեկավարության, այնպես էլ՝ տեղական բնակչության ու

լայն հասարակայնության կողմից:

- Ինչպիսի՞ն է այսօրվա երիտասարդի բարոյական նկարագիրը, ի՞նչ է նշանակում՝ պետականորեն խորհող երիտասարդ, ինչո՞ւ է բնորոշվելու այսօրվա երիտասարդի հայրենասիրությունը, սերը՝ իր երկրի հանդեպ:

- Ելնելով «Ընդհանուր կրթության ազգային նպատակներից» կարող ենք նշել, որ պետականորեն խորհող ու հայրենասերը այն երիտասարդն է, ով կարող է գիտակցել սեփական պատասխանատվությունը երկրի շահերի, ավանդույթների ու արժեքների նկատմամբ: Այդ երիտասարդը օրինապաշտ ու հանդուրժող քաղաքացի է, որը հոգ է տանում ու պահպանում բնական միջավայրը, զարգացնում սեփական կարողություններն ու հետաքրքրությունները եւ նման այլ ձգտումներ է դրսևորում:

- Ի՞նչ կցանկանայիք ավելացնել:

- Կարելու է, որ մանկավարժը հաստատի ուսուցչի իրավասությունը եւ հոգ տանի մասնագիտական զարգացման բարձրացման ուղղությամբ: Միաժամանակ, մասնագիտական զարգացման նպատակով, սեփական փորձով կիսվի գործընկերների հետ կամ այն փոխանցի շահագրգիռ անձանց: Այդ ամենը դրսևորի՝ մասնագիտական զարգացմանը նպաստող տարբեր ակտիվություններում ունեցած մասնակցությամբ, պրակտիկայի հետազոտությամբ ու փոխանցմամբ, սկսնակ ուսուցիչներին խորհուրդներով ու այլ միջոցներով աջակցությամբ, մասնագիտության մասսայականացմանն ուղղված տարբեր բնույթի գործունեությամբ:

Ձրուցեց ՋՈՒԼԻԵՏԱ ԲԱՊԼՅԱՆԸ

ՀԵՏԱՔՐԵՐ Է

Ո՞ՒՄ ԴՈՒՈՆ Է ԹԱԿՈՒՄ

ԵՐՁԱՆԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

Իմ 30 տարիների ընթացքում չեմ հիշում դեպք, երբ ինչ իրոք երջանիկ զգայի: Գուցե անհաջողակ եմ, չգիտեմ... Սակայն, թեկուզ ինչ-որ պահ շատ կուզենայի լինել իրականում երջանիկ... Գուցե ասեք, ո՞րն է երջանկության գաղտնիքը եւ, վերջապես, ո՞ւմ դուռն է թակում երջանկությունը:

Հ.Ս. Մառնուկի

Էռեստ Դեմինգուեյն ասում էր. «Խելացի մարդկանց թվում երջանկությունն ինձ հանդիպած ամենահազվագյուտ բանն է»: Իհարկե, մարդու մտավոր կարողությունները նպաստում են ամեն ինչ հասկանալուն եւ դժգոհության հանգեցնել: Խելացի մարդուն է բնորոշ վերլուծելու վրդովվելու ունակությունը: Եվ դա թույլ չի տալիս անտարբեր մնալ: Խելացի մարդը ծագած մանր խնդիրներից նույնքան լրջորեն է մոտենում, որքան դժվար խնդիրներից՝ այդպիսով հայտնվելով անհանգիստ եւ դժբախտ վիճակում: Բայց մի՞թե միայն անգեղություն են իրենց երջանիկ զգում: Իհարկե ոչ, քանի որ մենք կարող ենք կառավարել մեր բանականությունը, դրան դրական ուղիվածություն տալ:

Երջանկությունն ընտրություն է կամ, ինչպես Արիստոտելն է ասել, «Երջանկությունը մեզմիջ է կախված»: Լավատեսությունն ու հույսը երջանկության եւ հաջողության բանալիներն են: Սակայն, այդպիսի որակները մի գիշերվա մեջ ձեռք չեն բերվում: Դրանք ամրապնդելու համար տեւական աշխատանք է պահանջվում: Մենք չենք կարող ընտրել իրականությունը, բայց կարող ենք փոխել մեր վերաբերմունքը դրան կատմամբ: Օրվա մեջ 2 րոպե տրամադրեք որեւէ դրական բան հիշելու եւ գրի առնելու վրա, շնորհակալ եղեք բացվող լուսաբացին, անցած օրվա հետաքրքիր պահերին: Ի վերջո, մի մոռացեք մարզվելու մասին, քանի որ առողջ պետք է լինեն թե՛ հոգին, թե՛ մարմինը:

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԹՅՈՒՆ

ՓՈՇՏԱՆ ԱՌՈՂՋԱՐԱՐ Է

Շատ զգայուն եմ տարբեր հոտերի նկատմամբ: Դրանց ազդեցության տակ սկսում եմ փռվալ: Անհարմար վիճակ է ստեղծվում անընդհատ փռվում եմ: Փռվալը լա՛վ է, թե՛ վատ... Զ.ՍԱՐԳՍՅԱՆ Նիսոսմինդա

Փռշտոցն իմունային գործընթացի, օրգանիզմի ինքնապաշտպանության կարելի է ասել, որ դա ավտոմատ ռեֆլեքս է, որը, եթե արդեն սկսվել է, հնարավոր չէ կանգնեցնել: Այն զսպելու հետեւանքով կարող է քթից արյունահոսություն սկսվել, արյունատար անոթները կարող են պայթել, եւ դա նույնիսկ կարող է կուրության հանգեցնել: Փռշտոցի կենտրոնը գտնվում է գլխուղեղի ստորին հատվածում: Այդ հատվածի վնասման դեպքում, մարդը կարող է կորցնել փռշտալու ունակությունը: Քնի մեջ մարդը չի կարող փռշտալ, քանի որ այդ ժամանակ տվյալ ռեֆլեքսին մասնակցող նյարդերը նույնպես հանգստանում են:

Ամենաշատ փռշտացող կենդանին Մեքսիկայի արեւադարձային տարածքներում բնակվող իգուանա տեսակի մողեսն է, որը փռշտոցի միջոցով ազատվում է մարսողության ընթացքում առաջացած վնասակար նյութերից:

ԳԻՏԵ՞Ք, ԱՐԳՅՈՒ՞Ք...

ԾԵՐՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՋՈՒՐԸ

Ծերացումը չի ենթարկվում մարդու ցանկությանը: Մարդն իրեն երիտասարդ է զգում, ուժով լի, բայց դեմքին կնճիռներ են գոյանում, իսկ մաշկը դառնում է ծակտակ:

Դեմքը մարմնից ավելի վաղ է ծերանում: Դրա պատճառն իմացել են նույնիսկ հին ժամանակներում՝ օրգանիզմին պակասում է ջուր: Ջրի պակասից արագ ծերանալու մասին գրել է միջնադարյան բժիշկ Սփիցենան շուրջ 1000 տարի առաջ: Դետեկտիվ հյուսիսի դրոմին՝ որն արելի տակ մնալով մի քանի օրվա ընթացքում կնճռապատվել ու սմբել է, Սփիցենան հանգել է պարզ եզրադրության՝ «Ծերությունը չորություն է»:

Մեր օրերում գիտնականները դա այլ կերպ են ձեւակերպում բջիջները ջրազրկվում են: Դրա առաջին ահեղ նշանները երեւում են դեմքին՝ սխալ սննդի հետեւանքով: Նախքան սննդի ընդունումը ստամոքսը պետք է «թրջել» ջրով: Իզուր չէ, որ եվրոպացիները ճաշն սկսում են մեկ ջաժակ ջրով:

ՈՐՔԱՆ ԺԱՄԱՆԱԿ ԵՔ ԱՆՅԿԱՅՆՈՒՄ ՁԵՐ ԵՐԵՒԱՅԻ ՇԵՏ. ԻՆՉՊԵՍ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԵԼ ԵՐԵՒԱՅԻ ՇԵՏ ՇՓՈՒՄԸ

Ընտանիքի անդամները սահմանափակ ժամանակ ունեն շաբաթվա ընթացքում միմյանց հետ անցկացնելու: Ծնողներն աշխատում են, իսկ երեխաները զբաղված են դպրոցում, իրենց ընկերների հետ, մարզական խմբակներում եւ այլ արտադասարանական պարապմունքներում: Սովորական աշխատանքային օրվա ընթացքում ընտանիքը կարող է երեկոյան ընդամենը մի երեք ժամ ունենալ երեխաների հետ միասին անցկացնելու համար: Այս ժամանակը հաճախ ծախսվում է տնային աշխատանքների, առօրյա պարտականությունների կամ հեռուստացույց դիտելու վրա:

Բազմիցս ասվել է, որ կարելի է, որ երեխայի հետ անցկացված ժամանակի քանակն է, այլ դրա որակը: Ոչ ոք չի կարող հստակ սահմանել, թե քանի ժամ է անհրաժեշտ շաբաթական դաստիարակության համար: Հիշեք, որ երեխայի հետ անցկացված ոչ բոլոր ժամերն են իսկապես արժեքավոր: Ոչ մի ծնող էլ կատարյալ չէ այս հարցում: Դուք երբեմն կարող եք կորցնել ժամանակը կազմակերպելու կարողությունն ու համբերությունը: Կարող եք ձեզ անընդունակ, անկարող կամ պարզապես հոգնած զգալ:

Թեւեւ դուք գիտակցում եք, որ փոքրիկը պարզապես ուզում է ձեր կողքին լինել, բայց ձեզ կարող է նյարդայնացնել, որ նա հետապնդում է ձեզ՝ անվերջ ուղեքերի տակ ընկնելով: Ձեզ կարող է զայրացնել, որ նա հանգիստ չի թողնում ձեզ նույնիսկ զուգարանում: Երբեմն էլ, երբ դուք եք պատրաստ արժեքավոր ժամանակ անցկացնել ձեր երեխայի հետ, պարզվում է, որ նա է խիստ զբաղված եւ ձեր կարիքը չունի: Կազմակերպեք ձեր ժամանակը եւ արդյունքում՝ ավելի շատ ժամանակ կկարողանաք հատկացնել ձեր երեխային: Օգտագործեք այդ ժամանակը երեխայի հետ ընդհանուր ինչո՞ղությունների միջոցով ավելի սերտ կապ ձեւավորելու համար:

Այդ դեպքում, երբ ձեր երեխան մեծանա ու փորձի վերհիշել իր մանկության ամենից պայծառ դրվագները, ձեր գնած թանկարժեք սպորտային կոշիկները չէ, որ կմտաբերի, այլ երանության կիշի բացօթյա նախաճաշը կամ վրաններում անցկացրած գիշերը:

Ի՞նչ կարող եմ անել ծնողները

Ավելի շատ ժամանակ անցկացրեք՝ երեխային լսելու ուղղությամբ: Հարցրեք ամեն ինչի մասին՝ սկսած այն բանից, թե ինչպես են գործերը դպրոցում, թե որքանով են նրան դուր գալիս ձեր պատրաստած նախաճաշերը:

Եթե ձեր երեխան որեւէ ճգնաժամի առջեւ հայտնվի, թողեք բոլոր գործերը եւ օգնություն առաջարկեք, խնդիրը միասին լուծելու պատրաստակամություն հայտնեք: Թող երեխան հասկանա, որ ինքը ձեզ համար ավելի կարելի է, քան ձեր աշխատանքը կամ որեւէ այլ գործ:

Ծիծաղեք միասին: Թող երեխան սովորեցնի ձեզ նորից երեխա լինել եւ գնահատել թեթեւամիտ կատակի կամ զվարճալի դիպվածի երգի-

ծական արժեքը:

Աշխատեք աշխարհին նայել ձեր երեխայի աչքերով: Հիացեք առաջին ծյունով կամ թավալվեք աշնանային տերեւների նոր հավաքած կույտի մեջ:

Ընտրեք այնպիսի վարժություններ, որ կարող եք կատարել երեխայի հետ միասին:

Ճաշը ընտանիքի համար հատուկ հանդիսության վերածեք: Դիմադրեք պատրաստի սննդի մոտակա կետերից երեկոյան օգտվելու գաթակալությանը: Արգելեք հեթո՞ղ կամ հեռուստացույցի առաջ ուտելու փորձերը եւ ճաշի սեղանի շուրջ անցկացրած ժամանակն օգտագործեք ընտանեկան զրույցների համար:

Գնումների գնալը վերածեք անհոգ ընտանեկան էքսկուրսիաների: Քննարկեք միասին օրվա ճաշի ընտրությունը, դրա սննդարարությունը եւ գները: Օրն ավարտեք՝ մի տեղ պաղպաղակ ուտելով:

Հրաժարվեք երեկոյան կարելի է ժամերը նվիրել արտաժամյա աշխատանքին կամ ընկերների հետ հանդիպմանը:

Ձգուշացեք թվացյալ շփումից, դրանք այն ժամերն են, երբ ծնողն ու երեխան զբաղված են միեւնույն գործով (օրինակ՝ հեռուստացույց են դիտում), սակայն իրականում չեն հաղորդակցվում միմյանց հետ:

Հիշեք օրը ճիշտ սկսելու կարեւորության մասին, որի մեջ մտնում է ոչ միայն լավ նախաճաշը, այլեւ ջերմ հրաժեշտը: Միշտ միացեք ձեր երեխաներին նախաճաշի ժամանակ, նույնիսկ՝ եթե միայն սուրճ եք խմում:

Մտածեք, թե ինչպես կարող եք ներգրավել երեխային ճաշ եփելու, այգում աշխատելու, ինչ-ինչ վերամորթումների, նկուղը մաքրելու, դարակները կարգի բերելու կամ երեկույթին պատրաստվելու գործերին:

Մի թաքցրեք երեխայից ձեր զգացմունքները: Բացատրեք նրան կանոնների անհրաժեշտությունը, պատժի ու դժգոհության պատճառները: Թույլ տվեք, որ երեխան հասկանա, որ ոչինչ չի կարող ազդել նրա հանդեպ ձեր սիրո վրա: Լավ երեխաներն էլ երբեմն վատ բաներ են անում:

Համբուրեք երեխային, գրկեք նրան, թփփաղեք մեջքին, սեղմեք նրա ձեռքը: Ամեն օր ասեք, որ սիրում եք նրան...

© - Ամուսինները բաժանվում են.

Կինը.
- Համոզված եղիր, կհասնեմ նրան, որ քո բանկային քարտը գրոյացվի:
- Շնորհակալություն, չէի կարծում, որ իմ պարտքերը կմարես:

© - Ձայրացած ամուսինը՝ կնոջը.
- Ես ամեն ինչ գիտեմ:

ԱՆԵԿԴՈՏՆԵՐ

- Թե որ գիտես, ասա՝ Քուրդ քանի՞ վտակ ունի:
© - Բժիշկը՝ հիվանդին.
- Դուք ծխո՞ւմ եք:
- Ո՛չ:
- Ափսո՛ւ, եթե ծխող լինեիր, խորհուրդ կտայի թողնել ծխելը:

© - Ալո, կենցաղսպասարկ-
ման բաժի՞նն է: Ինձ անհրաժեշտ է փորձառու էլեկտրիկ:
- Տիկին, մեզ մոտ բոլոր ողջ մնացած էլեկտրիկները փորձառու են:
© - Կինը՝ ամուսնուն.
- Ես քեզանից հեռանում եմ:
- Հիանալի լուր:
- Իմացիր, իմ մմանին չես կարողանա գտնել:
- Երկրորդ հիանալի լուրը:

ԹԵՎԱՎՈՐ ՄՏՔԵՐ

Սովորաբար այն մարդիկ, ովքեր շատ հաճախ են ներում եւ շատ երկար են դիմանում, հեռանում են անսպասելի ու անվերադարձ:

Կամայք, հիշեցեք՝ եռման աստիճանի հասցված տղամարդը կարող է գոլոշիանալ:

Դ.ՄԵՆԴԵԼԵԵՎ

Եթե դիպել ես հոգուն, արդեն պատասխանատու ես նրա համար:

Թրիլիսի

Ֆ.ՆԻՑԵ

«Վրաստանի» ընթերցող

ՀԱՅԱՍՏԱՆ. Փառքեր, իրադարձություններ

«ՎՐԱՍՏԱՆԻ», ԱՐՄԵՆՊՐԵՍԻ, ՊԱՆԱՐՄԵՆԻԱՆԻ ՆՅՈՒԹԵՐՈՎ

ՆԻԿՈԼ ՓԱՇԻՆՅԱՆ. «ԽԱՂԱՂՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ ՄԵՐ ՊԱՏԿԵՐԱՅՈՒՄՆԵՐԸ ԶԵՆՔ ՀԱԿԱԴՐՈՒՄ ՏԱՐԱԾԱՆԵՐԶԱՆԻ ՇԱՀԵՐԻՆ»

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՎԱՐՉԱՊԵՏԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ԱՅՑԸ ԱՏՐԱՄԲՈՒՐԳ

Հոկտեմբերի 17-ին Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանն աշխատանքային այցով գտնվում էր Ստրասբուրգում: Այցի շրջանակներում, Հայաստանի վարչապետը հանդիպումներ ունեցավ Եվրապական խորհրդարանի նախագահ Ռոբերտա Մեցոլայի, Եվրախորհրդի Գլխավոր քարտուղար Մարիա Պեյչինովիչ Բուրիչի հետ, ելույթով հանդես եկավ Եվրախորհրդարանում:

Հոկտեմբերի 17-ին, Ստրասբուրգում Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանը հանդես գալով Եվրախորհրդարանի պատգամավորների առջև, հայտարարեց, որ Հայաստանը պատրաստ է մինչև տարեկան Ադրբեյջանի հետ ստորագրել խաղաղության պայմանագիրը:

Հայաստանի վարչապետ Նիկոլ Փաշինյանն ընդգծել է, որ Հարավային Կովկասն ունի խաղաղության կարիք, իսկ Հայաստանը խաղաղության մասին իր պատկերացումները որեւէ կերպ չի հակադրում տարածաշրջանի շահերին:

Վարչապետի խոսքով, Երեւանը պատրաստ է ստորագրել խաղաղության պայմանագիրը, որով երկու կողմերը կճանաչեն միմյանց ինքնիշխանությունն ու տարածքային ամբողջականությունը:

Ըստ Նիկոլ Փաշինյանի, պայմանագիրը նախատեսում է նաեւ տրանսպորտային հաղորդակցությունների բացում:

Իր խոսքում Հայաստանի վարչապետը Եվրախորհրդարանին կոչ արեց ակտիվորեն նպաստել տարածաշրջանում խաղաղության հաստատմանը՝ նշելով, որ Հայաստանի պաշտոնական դաշնակիցը չօգնեց Լեռնային Ղարաբաղում հայերի անվտանգության հիմնախնդիրների կարգավորմանը:

- Հայաստանը ցանկանում է խորացնել իր հարաբերությունները Եվրամիության հետ եւ չի ցանկանում դա որեւէ

է կերպ հակադրել տարածաշրջանային հարաբերությունների խորացման, զարգացման տեսլականի հետ, - հայտարարեց Նիկոլ Փաշինյանն ու հավելեց, որ Հայաստանը պատրաստ է է՛լ ավելի մերձենալ Եվրամիությանը, որքանով դա հնարավոր է:

- Հայաստանի կառավարությունը համձնառու է ՀՀ-ԵՄ Համապարփակ եւ ընդլայնված գործընկերության համաձայնագրի լիակատար իրականացմանը: Վստահ եմ, որ ԵՄ-ն ու Հայաստանը չեն սպառել համագործակցությունը որակական նոր բովանդակությամբ համալրելու, այն ընդլայնելու եւ նոր մակարդակի հասցնելու հնարավորությունները: ԵՄ-Հայաստան հարաբերություններում ավելացել է նաեւ անվտանգային բաղադրիչ՝ ի դեմս ԵՄ քաղաքացիական առաքելության, որը մոնիթորինգ է իրականացնում Ադրբեյջանի հետ Հայաստանի պետական սահմանի երկայնքով,- նշեց Նիկոլ Փաշինյանը:

ՎԱՎԵՐԱՑՎԵՑ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՔՐԵԱԿԱՆ ՂԱՏԱՐԱՆԻ ԶՈՌՄԻ ԱՏԱՏՈՒՄԻ ՕՐԵՆՔԸ

Հայաստանի նախագահ Վահագն Խաչատուրյանը ստորագրեց Միջազգային քրեական դատարանի Զոռմի կանոնադրությունը վավերացնելու մասին օրենքը:

Նախագահը ստորագրել է նաեւ «Հայաստանի Հանրապետության կողմից միջազգային քրեական դատարանի իրավագործությունը հետադարձ ճանաչելու մասին» օրենքը՝ հիմք ընդունելով Կանոնադրության 3-րդ մասի 12-րդ հոդվածը:

Հիշեցնենք, որ Ազգային ժողովը հոկտեմբերի 3-ին հավանություն տվեց Հռոմի ստատուտի վավերացմանը:

Հայաստանը Հռոմի ստատուտը ստորագրել էր 1998 թվականի հուլիսի 17-ին, սակայն այն դեռ չէր վավերացրել: 2004 թվականին Հայաստանի Սահմանադրական դատարանն այն անհամատեղելի ճանաչեց այն ժամանակ գործող սահմանադրությանը: 2022 թվականի վերջին Հայաստանի կառավարությունը կրկին դիմեց Սահմանադրա-

կան դատարան՝ ստուգելու Հռոմի կանոնադրության համապատասխանությունը սահմանադրությանը: Մարտի 24-ին դատարանը վճռեց, որ այն համապատասխանում է երկրի հիմնական օրենքին:

Հիշեցնենք, որ մարտի 17-ին Միջազգային քրեական դատարանը Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինի նկատմամբ կալանքի օրդեր է արձակել: Մոսկվան զգուշացրեց, որ Հայաստանի կողմից Հռոմի ստատուտի վավերացումը բացասական հետեւանքներ կունենա երկկողմ հարաբերությունների վրա: Ինչպես նշեց ՌԴ նախագահի մամուլ քարտուղար Դմիտրի Պեսկովը, Ռուսաստանը չէր ցանկանա, որ Վլադիմիր Պուտինը երբեւէ ստիպված լինի իրա- ժարվել դաշնակից Հայաստան այցից:

ԱՆՑԿԱՑՎԵՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆ-ԵՎՐԱՄԻՈՒԹՅՈՒՆ ՍՈՒՏՔԻ ԱՐՏՈՆԱԳՐԵՐԻ ԴՅՈՒՐԻՆԱՑՄԱՆ ՀԱՐՑՈՎ ԿՈՄԻՏԵԻ ՆԻՍՏԸ

Հոկտեմբերի 19-ին, Եվրոպական համձնաժողովի Միգրացիայի եւ ներքին գործերի հարցերով գլխավոր տնօրինության ներկայացուցիչների մասնակցությամբ, տեղի է ունեցել ԵՄ-Հայաստան մուտքի արտոնագրերի դիմումներին հարցերով համատեղ կոմիտեի նիստը երկուստեք քննարկելու առաջին փուլը եւ առկա մարտահրավերները:

«Այս համաձայնագրի հիմնական նպատակն է դյուրինացնել քաղաքացիների եւ բիզնես համայնքների միջեւ շփումները: Վերջին վիճակագրության համաձայն, Հայաստանի քաղաքացիներին տրամադրված

ԵՄ մուտքի արտոնագրերի թիվն ավելացել է: 2021 թվականի ընթացքում տրամադրվել է 62 000 մուտքի արտոնագիր, որից 41 տոկոսը՝ բազմակի մուտքի համար», - ասված է նիստի հաղորդագրության մեջ:

ՍԿԱՎԵՑ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻՆ ԲՆԱԿԱՐԱՆՆԵՐՈՎ ԱՊԱՅՈՎԵԼՈՒ ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

Հանրային ծառայողները բնակարան ձեռք բերելու հնարավորություն կունենան Երեւանի Մալաթիա-Սեբաստիա վարչական շրջանում կառուցվող բազմաբնակարան շենքային համալիրից, նոր մեկնարկող հանրային ծառայողներին բնակարաններով ապահովման ծրագրի շրջանակում:

Կառավարությունը հոկտեմբերի 19-ի նիստում հաստատեց Քաղաքաշինության կոմիտեի մշակած որոշման նախագիծը, որով սահմանվում է «ԱԼ Մայնինգ» սահմանափակ

պատասխանատվությամբ ընկերության կողմից կառուցվող համալիրից բնակարանների եւ ավտոկայանատեղիների վաճառքի կարգը:

Ծրագրի շրջանակում հան-

րային ծառայողների համար «Նոր Երեւան» թաղամասում առանձնացվել են ընդհանուր 1000 բնակարան եւ 700 ավտոկայանատեղի, որոնք բաշխվելու են 2 փուլով: Առաջին փուլով նախատեսվում է բաշխել 700 բնակարան եւ 490 ավտոկայանատեղի, իսկ երկրորդ փուլով՝ 300 բնակարան եւ 210 ավտոկայանատեղի: Քաղաքաշինական ներդ-

րումային ծրագիրն իրականացվում է՝ հաշվի առնելով բնակարանային շինարարությունը խթանելու պետության համընթացությունը, հանրային ծառայողների շրջանում լայն արձագանքը, ինչպես նաեւ եկամտահարկի վերադարձման արտոնության պարագայում առաջնային շուկայից բնակարան ձեռք բերելու հետաքրքրության աճը:

ԱՎԵԼԱՆՈՒՄ ԶԵՆՔԱՆԵՐԻ ԹԻՎԸ

2023-ի սեպտեմբերին Հայաստան է այցելել 260 հազար զբոսաշրջիկ: Հայաստանի էկոնոմիկայի նախարարության զբոսաշրջության կոմիտեի տվյալներով, այն լավագույնն է նախորդ տարիների համեմատ (2022թ.՝ 198 հազար, 2019թ.՝ 221 հազար զբոսաշրջիկ): 2023-ի հունվար-սեպտեմբերին Հայաստան է այցելել 1 միլիոն 850 հազար զբոսաշրջիկ:

ԵՎՐՈՊԱԿԱՆ ՓՈՍՏԻ ՀԱՏՈՒԿ ՄՐՃԱՆԱԿ՝ ՀԱՅՓՈՍՏԻՆ

Եվրոպայի Փոստը 2023 թվականի ընդհանուր ժողովի ընթացքում, որն անցկացվում էր Սլովակիայի մայրաքաղաք Բրատիսլավայում եւ նվիրված էր Եվրոպայի Փոստի 30-ամյակին, ՀայՓոստը սրացել է «Ծագող աստղ» բարձրագույն մրցանակ: Մրցանակը ՀայՓոստին շնորհվել է փոստային ինովացիոն լուծումների, ինչպես նաեւ հաճախորդամետ քաղաքականության համար:

ԱՐՁԱՆԱԳՐՎԵԼ Է ՍՈՒՐ ԵՆԶԱՆԿԱՆ ՎԱՐՍԿՆԵՐԻ ԱՎՏՈՎԱՅՈՒՄ

Հայաստանում արձանագրվում է սուր շնչառական վարակներով պայմանավորված բարձր ակտիվություն՝ ինչպես ամբուլատոր պոլիկլինիկական, հիվանդանոցային կազմակերպություններ դիմելիության, այնպես էլ՝ շրապօգնության կանչերում: Հայաստանի առողջապահության նախարարության տվյալներով, հիվանդացությունը համաճարակային շեմից բարձր է՝ 1,3, իսկ նախորդ տարվա միեւնոյն ժամանակահատվածի համեմատ՝ 1,6 անգամ: Վերլուծությունն ըստ տարիքային խմբերի փաստում է, որ հիվանդացության 70 տոկոսն արձանագրվել է մինչեւ 18 տարեկանների շրջանում, որից 57 տոկոսը՝ մինչեւ 4 տարեկաններ են: Գրիպով չհիվանդանալու, ինչպես նաեւ հիվանդության բարդություններից խուսափելու լավագույն միջոցը պատվաստումն է: Պատվաստումները կատարվում են կամավորության սկզբունքով, անվճար, պետական պատվերի շրջանակներում:

ՆԵԿԻՏԱ ՄԵՍՈՆՅԱՆԸ՝ 97 ՏԱՐԵԱՆ

Հայկական ֆուտբոլի լեգենդ Նիկիտա Միմոնյանը տոնում է ծննդյան 97-ամյակը: Վաստակաշատ, փառաբանված մարզիչը խաղացել է Սուխու-միի «Դինամո»-ում (1940), Մոսկվայի «Կոլյա Սովետով» (1946/48) եւ «Սպարտակ»

(1949/59) ակումբներում: ԽՍՀՄ առաջնություններում որպես ֆուտբոլիստ, անցկացրել է 267 հանդիպում, 144 գոլերի հեղինակ է: 1956 թվականի Օլիմպիական խաղերի չեմպիոն է, ԽՍՀՄ բազմակի չեմպիոն եւ գավաթակիր: ԽՍՀՄ վաստակավոր մարզիչ է:

1973 թվականին Երեւանի «Արարատ»-ը նրա ղեկավարությամբ դարձել է ԽՍՀՄ չեմպիոն եւ գավաթակիր: Միմոնյանը գլխավորել է նաեւ Մոսկվայի «Սպարտակ»-ը եւ Օդեսայի «Չեռնոմորեց»-ը, ինչպես նաեւ ԽՍՀՄ հավաքականը (1976/79): Այժմ Ռուսաստանի Դաշնության ֆուտբոլային միության առաջին փոխնախագահն է:

Ականավոր ֆուտբոլիստն ու մարզիչը պարգևատրվել է ՖԻՖԱ-ի շքանշանով: Արժանացել է նախկին ԽՍՀՄ բազմաթիվ մեդալների ու շքանշանների: Պարգևատրվել է Հայաստանի Հանրապետության «Մովսես Խորենացի» մեդալով, Երեւանի պատվավոր քաղաքացի է:

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆ

ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ

28.10.2023 Տա-
մերկու Սուրբ Վար-
դապետների՝ Ռեթ-
նուի, Դիոնիսիոսի,
Սեդրեստրոսի, Աթա-
նասի, Կյուրեղ երու-
սաղենացու, Եփրեմ
Խուրի Ասորու, Բարսեղ Կեսարա-
ցու, Գրիգոր Նյուսացու, Գրիգոր
Աստվածաբանի, Եպիփան Կիպրո-
սու, Հովհան Ոսկեբերանի եւ Կյու-
րեղ Ալեքսանդրիացու հիշատակու-
թյան օր

ՖՈՒՏԲՈԼ

ՎՐԱՍՏԱՆ-ԿԻՊՐՈՍ՝ 4:0.

ԵԿՍ ՄԵԿ ԽՈՇՈՐ ՆԱԾԿՈՎ ՀԱՐՁԱՆԱԿ

Եվրոպայի ֆուտբոլի առաջնության նախընտրական
«Ա» խմբում հանդես եկող Վրաստանի հավաքականը, սե-
փական հարկի տակ խոշոր հաշվով՝ 4:0, պարտության
մատնեց Կիպրոսի հավաքականին: Հիշեցնենք, որ մինչ
այդ վրաց ֆուտբոլիստներն ընկերական խաղում 8:0 հաշ-
վով պարտության մատնեցին Թաիլանդի հավաքականին:
Ներկա դրությամբ, Վրաստանի թիմը խմբում 7 միա-
վորով զբաղեցնում է նախավերջին՝ 4-րդ տեղը: Հաջորդ
հանդիպումը Վրաստանի հավաքականը կանցկացնի նո-
յեմբերի 16-ին՝ սեփական հարկի տակ ընդդեմ Զուդ-
լանդիայի թիմին, իսկ նոյեմբերի 19-ին խմբային եզրա-
փակիչ արտագնա հանդիպում կանցկացնի Իսպանիա-
յի հավաքականի հետ:

ՀԱՅԿԱՍՏԱՆԻ ՄԱԿԵՂՈՒՄ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ՝ 3:1.
ՉԱՆՈՐՈՒՄ՝ ՆԱԽԵՆՏՐԱԿԱՆ ՓՈԽԻ ԵՐԿՈՒ
ՎՃՌՈՐՈՇ ՀԱՆԳԻՊՈԽՆԻՑ ԱՌԱՋ

Եվրոպայի ֆուտբոլի առաջնության նախընտրական
«Ծ» խմբում հանդես եկող Հայաստանի հավաքականը
ընկերական հանդիպում անցկացրեց Հյուսիսային Մակե-
դոնիայում տեղի հավաքականի հետ եւ զիջեց 1:3 հաշվով:
Ներկա դրությամբ, Հայաստանի ֆուտբոլի ազգային
թիմը եվրոպայի առաջնության ընտրական փուլի վեր-
ջին երկու տուրերից առաջ նախավերջին էր մրցաշա-
րային աղյուսակում: Նախավերջին տուրում՝ նոյեմբերի
18-ին, Հայաստանի հավաքականը երեւանում կընդդի-
մեց Բուլղարիային:

ՊԼԱՆԱՏՈՒՄ

ՆՈՆԱ ԳԱՓՐԻՆԴԱՇՎԻԼԻՆ ՍԿՍԵՑ «ԽԱՂ՝ ՇԱԽՄԱՏԻ ԹԱԳՈՒՅՈՒ ԴԵՏ»
ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՇՐՋԱԳԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԹԱՍՍՐ ԹԱԳՈՒՅՈՒ ԵՔԱՆՇԱՆ ՀԱՄԱՇԽԱՐՀԱՅԻՆ ՇԱԽՄԱՏԻ ԼԵՂԵՆԴԻՆ

Համաշխարհային շախմատի լեգենդ Նոնա Գափրինդաշվիլին սկսեց «Խաղ՝ շախմատի թա-
գուհու հետ» համաշխարհային շրջագայությունը: Համաշխարհային շրջագայության մեկնարկից
առաջ Թբիլիսիի շախմատի պալատում կայացել է նախագծի պաշտոնական շնորհանդեսը:

82-ամյա լեգենդար շախմատիստուհի Նոնա Գափրինդաշվիլին
կայացելի աշխարհի տարբեր երկրներ եւ կանցկացնի հատուկ շախ-
մատային սեմինարներ: Առաջին խաղը նախատեսված է Իտալիայի
Պալերմո քաղաքում:

Միջոցառմանը Վրաստանի նախագահ Սալոմե Ջուրաբիշվիլին
Նոնա Գափրինդաշվիլուն պարգևատրել է Թամար թագուհու շքան-

շանով: Անցկացվեց նաեւ
Նոնա Գափրինդաշվիլու
ստորագրությամբ ստեղծ-
ված շախմատի տախտա-
կի շնորհանդեսը: Շնորհանդեսին ցուցադրվեց կարճ վավերագրա-
կան ֆիլմ Նոնա Գափրինդաշվիլու մասին:

նի Ուելսին, իսկ նոյեմբերի 21-ին՝ արտագնա հանդի-
պում կանցկացնի Խորվաթիայի դեմ:

ՎՐԱՍՏԱՆԻ ՄԻՆԵՎ 21 ՏԱՐԵԿԱՆՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԿԱՆԸ,
ՈՐԻ ԿԱՅՄՈՒՄ Է ԻՐԱԿԻ ԵՂՈՅԱՆԸ, ՊԱՀՂԱՆՈՒՄ Է
ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԱՌԱՋՆՈՒԹՅԱՆ ԵԶՐԱԾԱԿԻՉ ՓՈԽԻՆ
ՄԱՍՆԱԿՅԵԼՈՒ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

Իրակլի Եղոյան

Վրաստանի ֆուտբոլի մինչեւ 21
տարեկանների հավաքականը եվրո-
պայի 2025 թվականի առաջնության
խմբային որակավորման փուլում
անցկացված 4 հանդիպումներից իր
ակտիվում գրանցած 7 միավորով
պահպանում է մայրցամաքի առաջ-
նության եզրափակիչ փուլին մաս-
նակցելու հնարավորությունը:

Վրաստանի երիտասարդական հա-
վաքականի Ամստերդամում եւ Քիշինեւում՝ Նիդերլանդ-
ների ու Մոլդովայի հավաքականների հետ հանդիպմա-
նց իր լավ խաղով աչքի ընկավ թբիլիսցի կիսապաշտ-
պան Իրակլի Եղոյանը:

«Վրաստանի» հետ հեռախոսազրույցին երկրի երի-
տասարդական հավաքականի գլխավոր մարզիչ Ռամազ
Սվանաձեն առանձնակի ընդգծեց Իրակլի Եղոյանի դաշ-
տը տեսնելու եւ հստակ փոխանցումներ կատարելու ու-
նակությունը:

- Իրակլին հավաքական ենք հրավիրել Նիդերլանդ-
ների առաջնության մասնակից «Տվենտե» ակումբից:

Մինչ այդ, նա Վրաստանի մինչեւ 17 տարեկանների հա-
վաքականի գլխավոր մարզիչ Գիորգի Չիտարուրու կող-
մից ընդգրկվել էր պատանեկան հավաքականի կազմում,
որտեղ իրեն լավ դրսևորեց: Մեր հավաքականի կազ-
մում եւս Իրակլին բավականին արդյունավետ է գործում:
Ծիշտ է, Շվեդիայի հավաքականի հետ խաղին նա չմաս-
նակցեց, սակայն Ամստերդամում եւ Քիշինեւում նա հա-
տուն խաղ ցուցաբերեց:

Նշենք, որ 19-ամյա Իրակլի Եղոյանը ծնվել ու մեծա-
ցել է Թբիլիսիում: Նա 12 տարի է, ինչ ծնողների հետ տե-
ղափոխվել է Նիդերլանդներ, խաղում է տեղի հեղինա-
կավոր ակումբներից մեկում՝ «Տվենտե»-ում:

ՄԻՆԵՎ 17 ՏԱՐԵԿԱՆՆԵՐԻ ՀԱՎԱՔԱԿԱՆԸ՝ ԵՎՐՈՊԱՅԻ
ԱՌԱՋՆՈՒԹՅԱՆ ԷԼԻՏ-ՈՍՈՒՐՈՒՄ

Վրաստանի ֆուտբոլի մինչեւ 17 տարեկանների հա-
վաքականը Քութայիսիում անցկացված եվրոպական հա-
վաքականների մրցաշարում նվաճեց մայրցամաքի առաջ-
նության էլիտ-ռաունդի ուղեգիրը:

Էլիտ-ռաունդի փուլում 32 հավաքականները 4-ական
թիմերով բաժանված են ութ խմբի: Դեկտեմբերին անց-
կացվող խաղերի արդյունքներով, խմբային մրցաշարե-
րի հաղթողները, ինչպես նաեւ խմբերում երկրորդ տեղը
գրաված 7 լավագույն հավաքականներն ու հյուրընկա-
լող երկրի՝ Կիպրոսի հավաքականը, հանդիպումները
կանցկացնեն մարտին: Եվրոպայի պատանեկան առաջ-
նության եզրափակիչ փուլի խաղերը կանցկացվեն հա-
ջորդ տարվա մայիսի 20-ից մինչեւ հունիսի 6-ը:

1	2	3	4	5	6	7	8
				9			
10				11		12	
				13			
			14	15		16	17
18	19	20		21			
	22					23	24
25							
26				27	28	29	30
		31	32			33	
				34		35	
					36		37
						38	
	39	40		41		42	
		43			44		
	45			46		47	48
49				50	51	52	53
							54
55				56			57
59				60			
			61			62	

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉՔԱՆԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Վանական համալիր Արցա-
խում: 5. Կապադոկիացի գորավար, սպարապետ,
քարոզիչ, արագահաս Սուրբ ...: 9. Անգլիացի գրող
Վոյնիչի հանրահայտ վեպը: 10. Սակ, արժեք: 11. Ծո-
վի, լճի, գետի ...: 12. Դեմքի ուրախ արտահայտու-
թյուն: 13. Վրա..., խե..., սարե...: 14. Աղիքի տեսակ:
16. Կնոջ հայրը: 18. Օդի շարժումը: 21. Մեքենայի
շարժիչ: 22. Ծառի բերքը, բարիքը: 23. Բագրատու-
նի թագավոր: 26. Եմենի մայրաքաղաքը: 27. Քա-
ղաք Արաբական թերակղզու Հիջազ շրջանում:
30. Ժողովրդական հեքիաթ-գրույց: 31. Դրամատի-
կական ժանր: 33. Բոթասի ֆիրմա: 34. Աշխարհառ-
չակ ծանրամարտիկ, Օլիմպիական չեմպիոն ...
Վարդանյան: 36. Կրկնօրինակում, ծաղր: 39. Սո-
ղունների դասի ներկայացուցիչ: 42. Եզակի, մեկը:
43. Երկաթուղային կայարան Թբիլիսի-Երեւան ճա-
նապարհին: 44. Ծայր, սահման: 45. Ջարկ..., արյու-
նատար ...: 47. Պետություն Աֆրիկայում: 49. Ռուս
մեծ գրող: 50. Հավասի, Աշոտ, Իգիթ: 54. Մոնղոլա-
կան միապետ: 55. Անձնական դերանուն: 56. Քա-
ղաք Կիլիկիայում: 57. Ամերիկացի գրող, երգիծա-
բան: 59. Պայթուցիկ զենք-զինամթերք: 60. Վրաց
թագուհի: 61. Հայկական ժողովրդական նվագա-
րան: 62. Անապատային քամի:

ՈՐԿԱՆՈՒՄ

1. Նահանգ Պատմական Հայաս-
տանում: 2. Մունիցիպալիտետ Վրաստանում:
3. Իտալացի կոմպոզիտոր Վերդիի օպերաներից:
5. Վրաց հանրահայտ դերասանուհի ... Ճիաուրե-
լի: 6. «...ը շուռ տուր խոփիդ դուրբան» (Հովհ. Թու-
մանյանի «Գութանի երգը»): 7. Հագուստի մաս:
8. Պաշտպան, օգնական: 9. Անտառում ծառագուրկ
տարածք: 15. Վաթսուկ վայրկյան: 17. Արաքսի ան-
վանումներից: 19. Լեռն, բուսազուրկ: 20. Փոխա-
դարձ դերանուն: 24. Ոչ պարզ, խրթին: 25. Անգլի-
ացի գրող, բանաստեղծ: 26. Վրաց ճանաչված ռե-
ժիսոր: 28. Երկրի պատկերը թղթի վրա: 29. ...գա-
կան, ...գային, ...գուրաց: 32. Հայոց աստվածուհի:
35. ...գուրի, ...չպես, ...չու: 37. Թանկարժեք քար:
38. Հայկական առաջին երաժշտական ֆիլմը:
39. Հովհ. Թումանյանի պոեմներից: 40. Մամիկոն-
յանների ամրոցը: 41. Օժանդակ բայ: 45. Հատապտ-
ղի տեսակ: 46. Աֆրիկյան պետություն: 48. Ջրային
փոխադրամիջոց: 49. Բոլորովին, լրիվությամբ:
50. Հայկական թխվածք: 51. Սամվել ընկերական
շրջապատում: 52. ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար-
ներից: 53. Օպերային երգիչ ... Հովհաննիսյան:
58. Խոնավ, չչորացած:

Կազմեց ԱՆՆԱ ՍԱՐԻԲԵԿՅԱՆԸ

ՆԱԽՈՐԴ ՀԱՄԱՐԻ ԽԱՉՔԱՆԻ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐԸ

ՀՈՐԻԶՈՆԱԿԱՆ

1. Կվաս: 3. Կարմրուկ: 6. Տաքակով: 10. Սյունիք: 11. Բունին: 13. Ավար: 14. Անակոնդա:
15. Կռիվով: 18. Պատմուհի: 19. Ագարակ: 21. Գատչինա: 25. Կոկանդ: 28. Պիղատոս: 32. Լամարա: 33. Ար-
կանգաւ: 34. Խանդակ: 37. Գրավական: 38. Կամո: 39. Բրոնզ: 40. Տատմեր: 41. Նստարան: 42. Բրուքլին:
43. Հարձ:

ՈՐԿԱՆՈՒՄ

1. Կոսիկ: 2. Ամուրի: 3. Կաքավ: 4. Սրուր: 5. Կոն: 6. Տրեմինգ: 7. Բիսկվիտ: 8. Կարնեգի:
9. Վերանդա: 11. Բացարկ: 12. Ինսուլ: 16. Ռեզի: 17. Լերմա: 20. Կիո: 22. Ալո: 23. Զաման: 24. Նորմա:
26. Կլավիր: 27. Դիաբոլ: 28. Պինգվին: 29. Ղեկավար: 30. Տաղավար: 31. Սախալին: 34. Խոտան: 35. Դոմ-
րա: 36. Կարիճ: 38. Կնիք: 39. Բիթ:

Գլխավոր խմբագիր՝ ՎԱՆ ԲԱՅԲՈՒՐԹՅԱՆ

Գլխ. խմբագրի տեղակալ՝ ՅՈՒՐԻ ՊՈՐՈՍՅԱՆ

Համարի պատասխանատու՝ ԳԱՅԱՆԵ ԲՈՍՏԱՆՋՅԱՆ

Համակարգչային ծեւավորումը՝ ՏԻԳՐԱՆ ՍԻՐԱԴԵՂՅԱՆ

ՔՅՅԵՈ ՅՈՆԱՅՅԵՄՈ: ՄԾՈԼՈՆՈ 0105, ՃԱՄԲՅՈԼՈՆ ՄՅՅԱ 5,
Մեր հասցեն՝ Թբիլիսի 0105 Գ.Աթոնելի փ. 5
ԾՅԼ. Հեռ. 2990-739, 2990-774
www.vrastan.ge E-mail: vrastan.press@gmail.com
Գրանցման վկայական № 4 Կ - 1439
«ԿՈՆՈՐ» հրատարակչություն

«ՅՐԱՍՏԱՆ»
ՄԾՈԼՈՆՈ, ՆԱՅՅԵՄԵՄԵՄԵՄ
«ВРАСТАН»
Тбилиси, Грузия
«VRASTAN»
Georgia, Tbilisi
Индекс 66445